

SBB actieplan stages en leerbanen

De gezondheidscrisis raakt de economie hard. En daarmee staat de beschikbaarheid van stages en leerbanen voor mbo studenten en werkzoekenden onder druk. Dit geldt ook voor vmbo-leerlingen in een leerwerktraject en leerlingen van het praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs die gebruik maken van leerwerktrajecten en stages bij erkende leerbedrijven. Onderwijs en bedrijfsleven komen samen in actie om de knelpunten op de stage- en leerbanenmarkt zoveel mogelijk weg te nemen.

Praktijkleren in het mbo is belangrijk voor behalen van een mbo diploma en startkwalificatie. Het vergroot de kans om een baan te vinden na de opleiding. Bovendien hebben de jongeren, door leren en werken te combineren, een breed pakket aan kennis en vaardigheden die zeer gewild zijn op de arbeidsmarkt.

Dit geldt niet alleen voor jongeren, maar voor ook volwassenen. Voor werkenden en werkzoekenden biedt praktijkleren mogelijkheden voor om- en bijscholing (leidend tot een diploma, mbo-certificaat of praktijkverklaring) en draagt zo bij aan hun directe en duurzame inzetbaarheid. Juist nu de werkloosheid door de crisis oploopt. Praktijkleren wordt al op grote schaal en met bewezen succes toegepast bij het opleiden van beginnende vakmensen. Precies dat gegeven verlaagt de drempel om ook als volwassene een leven lang te ontwikkelen en gedurende de hele loopbaan aan omscholing te doen. Volwassenen hebben extra belang bij een goede balans tussen werken en leren. Voor kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt biedt maatwerk praktijkleren in het mbo een kans om een duurzame baan te vinden.

Doel van het SBB actieplan stages en leerbanen: zorgen voor voldoende stages en leerbanen voor de ruim 500.000 mbo-ers, aankomende mbo-studenten en werkenden en werkzoekenden via het mbo. Zo kunnen we schooluitval en een toename van de (jeugd)werkloosheid voorkomen. In verbinding met landelijke, sectorale en regionale initiatieven zodat bedrijven nu en in de toekomst beschikken over vakmensen die ze nodig hebben en dat studenten de beste praktijkopleiding krijgen met uitzicht op een baan. SBB is daarbij dé plek voor stages en leerbanen. Onderwijs en bedrijfsleven zijn zowel landelijk als regionaal nauw met elkaar verbonden en leveren samen, dus met leerbedrijven en scholen, de noodzakelijke infrastructuur om de volgende ambities te realiseren.

Ambities SBB actieplan stages en leerbanen

- Voor alle (aankomende) mbo-studenten is bij de start van het schooljaar 2020/2021 een stage of leerbaan beschikbaar;
- Alle huidige studenten in het schooljaar 2019/2020 kunnen dit schooljaar hun stage/leerbaan vervolgen of helpen wij aan een vervangende stage/leerbaan als de onderwijsinstelling geen ander alternatief kan bieden. Bijzondere focus ligt hierbij op de studenten, die dit schooljaar nog willen afstuderen
- Voor elke sector en regio maakt SBB samen met onderwijs en bedrijfsleven een op maat gemaakt actieplan om bovenstaande ambities te realiseren;
- Per sector en (arbeidsmarkt)regio maakt SBB met en voor onderwijs, bedrijfsleven, overheid en andere partners een beeld met de stand van zaken rond stages, leerbanen en werkgelegenheid.
- SBB streeft ernaar om ook voor werkenden en werkzoekenden via het mbo een leerbaan beschikbaar te hebben, zeker in vitale en/of kanssectoren

We kunnen dat alleen met de inzet van de erkende leerbedrijven, scholen, studenten en de overheid samen: het hart van SBB!

SBB wil het dreigende tekort aan leerbanen en stages als volgt aanpakken:

Fase 1 – Houd de huidige mbo-studenten met praktijkleren aan de slag (2^e kwartaal 2020)

Mbo-studenten moeten hun opleiding kunnen vervolgen. In de eerste fase ligt de nadruk op het behouden en koesteren van bestaande stages en leerbanen. Zo blijven de toekomstige vakmensen voor de sectoren behouden. Uiteraard heeft SBB veel aandacht voor de situatie waarin de individuele leerbedrijven zich bevinden. Veel leerbedrijven worden hard geraakt door deze crisis.

1. Oproep aan leerbedrijven om stages en leerbanen op Stagemarkt.nl te actualiseren

SBB roept erkende leerbedrijven op om informatie over beschikbare stages en leerbanen op Stagemarkt.nl te actualiseren. Zo worden beschikbare stages en leerbanen makkelijk vindbaar voor zoekende (potentiële) studenten. Daar waar nodig wordt extra aandacht besteed aan de bekendheid van Stagemarkt.nl bij studenten.

Tegelijkertijd moeten bij een tekort aan stages en leerbanen alle beschikbare plaatsen zo goed mogelijk gebruikt worden. Dat kan ook als bedrijven benut worden die een deel van de werkzaamheden van een mbo-opleiding in de beroepscontext bieden, maar niet alle relevante werkzaamheden kunnen aanbieden. Soms zijn de plekken bij erkende leerbedrijven er wel, alleen kunnen jongeren ze niet vinden. Via de website Stagemarkt.nl zijn stages en leerbanen makkelijk vindbaar per beroepsopleiding en per regio. Een belangrijk instrument!

Actie: SBB maakt de beschikbare leerplaatsen makkelijk vindbaar voor zoekende (potentiële) studenten.

Call to action: Leerbedrijven worden gevraagd de beschikbaarheid van stages en leerbanen te actualiseren.

2. Bijzondere maatregel voor erkenning aspirant leerbedrijven

SBB adviseert scholen en studenten om stages en leerbanen voort te zetten, mits dat kan onder de maatregelen tegen Corona en de richtlijnen van het RIVM/GDD, waarbij de veiligheid en gezondheid van studenten bij elke stage en leerbaan gewaarborgd moeten. Deze aanpak staat ook in het servicedocument aanpak Corona 2.0 mbo van het ministerie van OCW. Net als de mogelijkheden voor scholen om studenten die een stage of leerbaan verliezen een alternatief te bieden. Indien toch een (vervangende) stage of leerbaan nodig is, adviseren wij scholen studenten bij bestaande leerbedrijven te plaatsen die ervaring hebben met opleiden van mbo studenten in de beroepscontext.

Voor bepaalde studenten is urgent een vervangende stage of leerbaan nodig, terwijl bij bestaande leerbedrijven onvoldoende mogelijkheden zijn en alternatieven voor andere oplossingen bij de school ontbreken. Voor deze gevallen wil SBB, met steun van OCW, onderwijs en bedrijfsleven, tijdelijk een bijzondere maatregel introduceren. Met deze maatregel maken wij het mogelijk dat nieuwe leerbedrijven op afstand erkend kunnen worden, als een bezoek van de adviseur praktijkleren vanwege beperkende maatregelen niet altijd mogelijk is. Uiteraard moet dit leerbedrijf voldoen aan de criteria uit het erkenningsreglement en moet de kwaliteit op afstand maximaal geborgd worden. Dit vraagt daarom om een uitgebreidere informatieverzameling ten behoeve van het erkenningsbesluit, regelmatig telefonisch contact en intensieve samenwerking met de betrokken school.

Daarnaast moeten, voor het doel dat alle studenten een stage of leerbaan beschikbaar hebben, de mogelijkheden die nieuwe en bestaande leerbedrijven bieden optimaal benut worden. SBB erkent daarom ook leerbedrijven die niet alle werkprocessen uit een beroepsopleiding in de praktijk kunnen bieden, maar waar de student wel een deel van de gevraagde vaardigheden in een passende beroepscontext op kan doen. Zo kunnen aangrenzende of verwante beroepen en sectoren mogelijkheden bieden om (delen van) de leerdoelen in een stage of leerbaan te voldoen. Samen met scholen en leerbedrijven kijkt SBB waar de knelpunten zijn en hoe deze creatief opgelost kunnen worden.

Actie: SBB zet bijzondere maatregel in voor erkenning aspirant leerbedrijven voor studenten waarvoor geen stage of leerbaan bij reeds erkende leerbedrijven beschikbaar is of een alternatieve praktijkopdracht vanuit de school en waarvoor wel urgent een leerplaats nodig is.

3. SBB monitort en brengt beschikbaarheid stages en leerbanen per sector en regio in beeld

SBB blijft het aanbod van stages en leerbanen bij erkende leerbedrijven per sector en arbeidsmarktregio monitoren. De situatie kan per sector en arbeidsmarktregio sterk verschillen. Van sectoren die beperkt de gevolgen van de crisis ondervinden tot bedrijfstakken die langere tijd tot stilstand komen. SBB brengt

gedurende de crisisperiode per maand de actuele stand van zaken van vraag en aanbod van stages en leerbanen in de sectoren en regio's in beeld. In deze rapportages is ook aandacht voor goede voorbeelden uit de praktijk waarbij onderwijs, bedrijven en branches de stages en leerbanen met gerichte acties weten te behouden. Daar waar mogelijk gebruiken wij ook de informatie die vanuit branches, landelijke en regionale partners al beschikbaar is.

Actie: SBB geeft per sector en arbeidsmarktregio met en voor onderwijs, bedrijfsleven, overheid en andere partners inzicht in de stand van zaken rond stages, leerbanen en werkgelegenheid.

4. Inventariseren benodigde stages en leerbanen bij scholen

SBB trekt in de regio samen op met de onderwijsinstellingen om te zorgen voor voldoende en kwalitatief goede leerbanen en stages voor mbo-studenten, werkenden en werkzoekenden. Wij zullen deze contacten de komende periode intensiveren. Signalen van het meldpunt stage- en leerbaantekorten nemen wij hierin mee. SBB heeft per sector en regio een rapportage beschikbaar van de actuele situatie.

Het is essentieel een gezamenlijk en gecoördineerd beeld te hebben van de studentenaanmeldingen per school, voor zowel opleiding als locatie. Hierdoor ontstaat een nog beter inzicht in waar tekorten aan leerbanen en stages (dreigen te) ontstaan. SBB kan dan proactief en tijdig bijsturen en bijvoorbeeld extra leerbanen en stages of nieuwe leerbedrijven werven. Daarbij wordt gekeken naar wat op korte én op langere termijn nodig is.

Actie: SBB brengt de benodigde stages en leerbanen in beeld in samenwerking met scholen.

Call to action: Scholen worden gevraagd aan te geven welke stages en leerbanen er nodig zijn voor de huidige studenten én studenten die komend schooljaar een leerplaats nodig hebben.

5. Meldpunt stage- en leerbaantekorten krijgt upgrade en wordt instrument om te sturen

Het meldpunt stage- en leerbaantekorten krijgt een upgrade en de zichtbaarheid en vindbaarheid worden vergroot. Het meldpunt wordt extra onder de aandacht gebracht van scholen en studenten. Studenten die hun stage of leerbaan verliezen melden zich eerst bij de school om een passende oplossing te vinden. SBB helpt als er een vervangende plek nodig is. Uitgangspunt is daarbij dat zoveel mogelijk in de buurt of eigen regio gezocht wordt naar mogelijkheden bij erkende leerbedrijven. Studenten, ouders en scholen kunnen bij het meldpunt actuele tekorten aan stages en leerbanen melden. Gemeenten en UWV kunnen bij het meldpunt melding doen voor werkzoekenden die via praktijkleren in het mbo werken en leren willen combineren. Hoe completer het beeld is, hoe sneller SBB proactief kan inspringen en bijsturen als er op een bepaalde plek een tekort aan stages of leerbanen dreigt. SBB is daarbij alert op gelijke kansen en stages en leerbanen voor studenten vanuit het passend onderwijs in het mbo.

Actie: Een adviseur van SBB gaat bij een gemeld tekort samen met de school op zoek naar een beschikbare stage of leerbaan bij een erkend leerbedrijf in de buurt.

Call to action: Scholen worden opgeroepen hun tekorten te melden en samen met hun contactpersonen bij SBB te zoeken naar beschikbare stages en leerbanen. Als er na deze zoektocht geen stage of leerbaan beschikbaar blijkt te zijn, moeten de student samen met de school een alternatieve oplossing vinden.

6. Oproep aan werkgevers voor behouden en koesteren stages en leerbanen

Juist nu is het belangrijk vakmensen, jong en oud, te blijven opleiden voor de arbeidsmarkt van morgen. Goedgeschoolde werknemers zijn straks weer keihard nodig. SBB zet daarom in op het behoud van zo veel mogelijk van de bestaande stages en 130.000 leerbanen bij leerbedrijven.

SBB roept namens beroepsonderwijs en bedrijfsleven de leerbedrijven op om de 130.000 bestaande leerbanen voor bbl-ers te behouden en te koesteren. In sectoren waar extra vraag ontstaat, zoals de zorg, gaan we meer leerbanen creëren/werven voor studenten uit andere sectoren of zij-instromers. Hierbij

dragen wij via praktijkleren bij aan opleiden van personeel in vitale sectoren. Landelijk ondernemen de overheid, werkgevers- en werknemersvertegenwoordigers initiatieven die op de korte termijn de vitale sectoren blijven voorzien van personeel en werkt men aan scenario's om dit ook te doen voor de getroffen sectoren en bedrijven als de economie weer gaat aantrekken. SBB is verbonden aan bijvoorbeeld NLwerkdor.nl dat door de gezamenlijke partijen wordt vormgegeven onder Perspectief op Werk (POW).

Vanuit het initiatief 'extra handen voor de zorg' gaan veel mensen in de zorg aan de slag. Onderwijs en bedrijfsleven binnen SBB verkennen of aan deze inzet ook leermogelijkheden in het mbo gekoppeld kunnen worden, zoals een mbo opleiding, een mbo certificaat of een mbo praktijkverklaring in combinatie met een leerbaan of stage. Daarbij is het van belang dat werkzoekenden in dit traject de kans krijgen om in te stromen in een bbl-opleiding met een arbeidsovereenkomst, zodat zij in hun inkomen kunnen voorzien en werken en leren kunnen combineren, gericht op het behalen van een startkwalificatie in plaats van kortdurende opleidingen en trainingen.

Zo voorkomen we (jeugd)werkloosheid en schooluitval én anticiperen wij op betere tijden wanneer de vakmensen weer hard nodig zijn. Diverse werknemersvertegenwoordigers en branches, zoals Bouwend Nederland en de BOVAG, hebben al een oproep gedaan om bbl-ers te behouden voor de sector. SBB brengt ook deze oproepen onder de aandacht van leerbedrijven.

Actie: SBB roept leerbedrijven op bestaande stages en leerbanen te behouden en te koesteren. Daarvoor zullen wij de bestaande communicatiemiddelen binnen SBB actief inzetten.

Call to action: Ook brancheorganisaties en vertegenwoordigers van werkgevers en werknemers worden gevraagd leerbedrijven op te roepen stages en leerbanen te behouden en te koesteren. Tevens een oproep aan O&O-fondsen om arrangementen te realiseren voor behoud van leerbanen.

7. Benutten financiële ondersteuning leerbedrijven met leerbanen

SBB wil de leerbedrijven helpen om gebruik te maken van alle financiële regelingen om de 130.000 leerbanen te borgen. Hierbij worden ook de kanalen en het netwerk van de brancheorganisaties benut.

Het kabinet helpt leerbedrijven bij het betalen van loon aan werknemers met een leerbaan en vergoedingen aan stagiairs. Leerbedrijven kunnen gebruik maken van de tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW) van het kabinet als over de vergoeding of het loon premies werknemersverzekeringen worden betaald. Als de werkgever in aanmerking komt voor een tegemoetkoming voor de loonkosten bij een omzetsdaling, wordt ook het loon van de bbl-er en de stagevergoeding van de bol-student in de toekenning meegenomen.

Daarnaast stimuleert het kabinet via de subsidieregeling SLIM het leren en ontwikkelen in het mkb en in de drie seizoensectoren horeca, landbouw en recreatie. Leerbedrijven uit het mkb en voornoemde sectoren kunnen ook subsidie aanvragen als tegemoetkoming in de kosten voor het realiseren van een leerbaan voor een werkzoekende/werknemer om een (deel van een) mbo-opleiding te doen in de derde leerweg leidend tot een mbo-diploma, mbo-certificaat of praktijkverklaring.

Leerbedrijven kunnen soms ook gebruik maken van sectorale financiële ondersteuning, zoals vanuit het Stagefonds voor de Zorg (voor stages en leerbanen) en regelingen van sectorale opleidings- en ontwikkelfondsen. Werkgevers en werknemersvertegenwoordigers in diverse branches nemen maatregelen om leerplaatsen te behouden. In de vorige crisisperiode speelden O&O fondsen een belangrijke bijdrage aan het behoud van leerbanen. Via deze fondsen stimuleren werkgevers- en werknemersvertegenwoordigers actief scholing in de sectoren en leveren soms ook een financiële bijdrage aan leerbedrijven die actief opleiden.

De subsidie praktijkleren is een tegemoetkoming in de kosten die een leerbedrijf maakt om een bbl-student te begeleiden. Het ministerie van OCW heeft aangegeven dat de weken tot en met 28 april, waarin

werkgevers bbl-studenten vanwege de maatregelen tegen corona niet verantwoord konden begeleiden, niet in mindering worden gebracht op de subsidie praktijkleren. Het kabinet is daarnaast voornemens het mogelijk te maken voor leerbedrijven die een leerbaan aanbieden aan een bbl-student een voorschot aan te vragen op de subsidie praktijkleren. Eventuele aanvragen lopen dan via het loket op www.rvo.nl.

Leerbedrijven uit de sectoren landbouw, horeca en recreatie ontvangen op basis van de motie Heerma, gedurende vijf jaar vanaf schooljaar 2019-2020, een extra bedrag bovenop de subsidie praktijkleren voor het opleiden van bbl-studenten. Ook andere sectoren kunnen met een aanvulling op de subsidie praktijkleren leerbanen blijven bieden. Zo mogelijk met een tijdelijke crisismaatregel.

Door ook werkzoekenden de mogelijkheid te bieden met een bbl-opleiding en een leerbaan een duurzame plek te vinden op de arbeidsmarkt draagt de bbl bij aan het beperken van de werkloosheid en levert zo een kostenbesparing voor de overheid op. Echter, door het budgetplafond van de subsidie praktijkleren, ontvangen leerbedrijven per bbl-student juist minder subsidie als het aantal bbl-studenten toeneemt. Terwijl wij in deze crisistijd juist willen dat er méér gebruik wordt gemaakt van bbl. Om bedrijven te stimuleren leerbanen te bieden, moet het budget voor subsidie praktijkleren mee-ademen met het totale aantal bbl-ers. Een start is om een gegarandeerd bedrag van € 2.700 euro vanuit de subsidie praktijkleren aan leerbedrijven uit te keren. Dit geeft leerbedrijven zekerheid. Deze ondersteuning is hard nodig, zeker in de sectoren waar geen aanvullend bedrag beschikbaar wordt gesteld vanuit een O en O fonds.

Actie: SBB brengt actief de verschillende financiële mogelijkheden voor behoud van stages en leerbanen onder de aandacht van erkende leerbedrijven.

Call to action: De overheid kan met een extra bijdrage via de subsidie praktijkleren leerbedrijven stimuleren leerbanen aan te bieden voor bbl studenten, jongeren en volwassenen.

Fase 2 – Stimuleren van praktijkleren bij versoepeling maatregelen

(Na versoepeling maatregelen tegen corona)

De maatregelen voor de aanpak van Corona zijn ingrijpend en de gevolgen voor de beschikbaarheid van stages en leerbanen bij erkende leerbedrijven zijn lastig te voorspellen. Op het moment dat de dat genomen maatregelen versoepeld worden, zal duidelijker worden wat de impact is geweest. SBB bereidt zich hierop voor, zodat bij een versoepeling van de maatregelen zo snel mogelijk actueel inzicht is in beschikbare stages en leerbanen bij erkende leerbedrijven. Dit geldt voor studenten die voor het eerst een mbo opleiding volgen als voor werkzoekenden die via praktijkleren in het mbo willen om- of bijscholen. Zo kunnen wij samen met scholen, bedrijven en overheden, landelijk én in de regio, tekorten snel aanpakken en passende opleidingen bieden. Het mbo biedt hiervoor de mogelijkheden met diverse niveaus, leerwegen en een opbouw in modules die nu al ingezet worden voor mbo-diploma's, mbo-certificaten en praktijkverklaringen.

Bij versoepeling van de maatregelen start SBB met de uitvoering van de volgende activiteiten:

8. Actualiseren en werven stages en leerbanen bij erkende leerbedrijven

In Nederland zijn ruim 250.000 erkende leerbedrijven die stages en leerbanen kunnen aanbieden aan mbo-studenten. Een aanzienlijk deel hiervan zal ook na de versoepeling van de maatregelen tegen corona weer nieuwe leerplaatsen aanbieden. Studenten en werkzoekenden zoeken deze leerplaatsen om werken en leren te combineren.

SBB zet daarom stevig in om bij versoepeling van de maatregelen tegen corona zo snel mogelijk een actueel beeld te krijgen van beschikbare stages en leerbanen. Deze informatie is vervolgens uiteraard weer terug te vinden op stagemarkt.nl en op leerbanenmarkt.nl. Dit vereist gerichte actie:

- Grote belactie bij erkende leerbedrijven om de beschikbaarheid van leerbanen en stages te actualiseren;
- Mailing van inactieve leerbedrijven om mogelijkheden voor stages en leerbanen te inventariseren;
- Inzet van de adviseurs praktijkleren van SBB om bij hun bezoeken en overige bedrijfscontacten aandacht te vragen voor het actualiseren van beschikbare stages en leerbanen. Zo nodig werven adviseurs van SBB extra plaatsen;
- Regionale afspraken over benutten beschikbare stages en leerbanen voor mbo-studenten en werkzoekenden;
- Aandacht voor het actualiseren van beschikbare leerbanen en stages wanneer er vanuit de Servicedesk van SBB contact is met erkende leerbedrijven.

Actie: SBB actualiseert bij leerbedrijven de beschikbare stages en leerbanen op stagemarkt.nl en leerbanenmarkt.nl.

Call to action: Leerbedrijven worden gevraagd de beschikbaarheid van stages en leerbanen te actualiseren.

9. SBB lanceert www.leerbanenmarkt.nl!

SBB lanceert www.leerbanenmarkt.nl! Op deze website staan alle beschikbare leerbanen bij erkende leerbedrijven, per beroepsopleiding en per regio. Ook is er informatie te vinden over welke onderwijsinstellingen welke bbl-opleidingen aanbieden. Kansrijke beroepen en sectoren worden tegelijkertijd extra belicht. Deze website is ontwikkeld in opdracht van de ministeries van OCW en SZW.

Het is belangrijk om alle beschikbare stages en leerbanen zo goed mogelijk te benutten om te voorkomen dat de kortdurende werkloosheid stijgt. Soms zijn de leerbanen bij erkende leerbedrijven er wel, maar kunnen jongeren en werkzoekenden ze niet vinden. Behalve bij bbl-studenten en scholen brengt SBB de beschikbare leerbanen via leerbanenmarkt.nl dan ook onder de aandacht van werkzoekenden via gemeenten en UWV. Bbl-studenten zijn niet alleen jongeren, maar kunnen ook werkzoekenden met (enige) werkervaring zijn; daarom is de website een uitkomst.

Actie: SBB lanceert leerbanenmarkt.nl! met beschikbare leerbanen en overige relevante informatie voor (potentiële) bbl-studenten.

10. Stimuleren innovatieve samenwerkingen tussen onderwijs en bedrijfsleven in de regio

SBB wil innovatieve samenwerkingsvormen tussen regionaal bedrijfsleven en scholen stimuleren. Op diverse plaatsen zijn dit soort innovatieve vormen van samenwerking ontstaan tussen leerbedrijven en scholen. Vaak aangevuld met gemeenten UWV, provincie en SBB. In deze samenwerkingsvormen is in de erkende leerbedrijven ruimte voor innovatie, maar het levert vaak ook meer stages en leerbanen op.

SBB stimuleert samenwerkingsvormen met leerbedrijven die de reële beroepscontext bieden en ondersteunt vanuit de wettelijke taak daar waar mogelijk. Deze samenwerkingen in de regio kunnen het aanbod van leerbanen en stages vergroten. Dat kan door stages en leerbanen op een slimme manier te organiseren. SBB, scholen en leerbedrijven trekken hierbij samen op. Bijvoorbeeld door gebruik te maken van leerbedrijven die niet alle werkprocessen uit een beroepsopleiding in de praktijk kunnen bieden, maar wel een deel daarvan. En daarvoor wel een uitbreiding van de erkenning ontvangen. Studenten kunnen dan delen bij verschillende leerbedrijven volgen. Of door meerdere studenten één stageplaats te laten delen en door spreiding van stages over het schooljaar. Ook het combineren van de bol- en bbl-leerweg helpt om voor iedereen een passende leerplaats te vinden. Zo kunnen studenten starten in de bol-opleiding en later in het opleidingstraject de overstap naar de bbl-leerweg te maken. Het is goed de mogelijkheden die de huidige kaders bieden goed te benutten, bijvoorbeeld door tussentijds overstappen van bbl naar bol-leerweg. Aandachtspunt is dat het gaat om twee verschillende leerroutes met ieder een eigen karakter en voorwaarden. Verder roept SBB het kabinet op om de resultaten van het experiment gecombineerde leerweg bol/bbl te evalueren en een slim vervolg te geven aan het experiment.

In sectoren met (tijdelijk) beperkte kansen op de arbeidsmarkt maar een goed perspectief op langere termijn, stimuleren scholen de studenten om door te leren.

Actie: SBB stimuleert innovatieve samenwerkingsvormen tussen regionaal bedrijfsleven en scholen waarbij meer leerbanen en stages in de beroepscontext beschikbaar komen.

11. Verbinden van landelijke, sectorale, branche en regionale initiatieven

Diverse sectoren starten initiatieven om het opleiden in de sector op peil te houden of op een hoger plan te tillen. Naast deze sectorale initiatieven zijn er landelijke en regionale acties. SBB wil het actieplan leerbanen en stages verbinden met deze initiatieven. Zo kan een vliegwieleffect ontstaan, waarbij leerbanen en stages behouden blijven en de sectoren nu en in de toekomst kunnen beschikken over de vakmensen die nodig zijn. Naast initiatieven om stages en leerbanen te behouden en gericht in te zetten, gaat het ook om het creëren van mogelijkheden voor zij-instromers en ervoor te zorgen dat werknemers in bedrijven een leven lang blijven ontwikkelen. SBB informeert leerbedrijven en regio's over de verschillende initiatieven; zo leren wij van elkaar!

Met het optellen van alle lopende initiatieven, hoe succesvol die ook zijn, zijn we er nog niet. Het is een complexe uitdaging om acties in duurzame vormen van praktijkleren in het mbo en leven lang ontwikkelen om te zetten. Het vraagt om meer samenhang en verbinding in de activiteiten. Die samenwerking geldt voor alle partners uit het sociaal domein, zoals de overheid, gemeenten, UWV en Divosa. Beroepsonderwijs en georganiseerd bedrijfsleven, verenigd in SBB, zien daar goede kansen voor. De landelijke mbo-kwalificatiestructuur, het bewezen succes van praktijkleren bij leerbedrijven met stages en leerbanen, én onafhankelijke, betrouwbare informatie over scholingsmogelijkheden en baankansen, liggen klaar als infrastructuur. Met deze wettelijke taken als basis, kan SBB zowel jongeren als werkenden en werkzoekenden ondersteunen en bestaande sectorale en regionale initiatieven verbinden. SBB is regionale uitvoeringspartij bij bbl arrangementen als het gaat om werving van stages en leerbanen, en ondersteunt door te adviseren bij arrangementen met opleidingscomponent mbo. Wij nodigen landelijke, sectorale en regionale partners, gemeenten, UWV, Divosa en de ministeries van OCW en SZW uit om de verbinding met het actieplan stages en leerbanen te zoeken.

Actie: SBB verbindt het actieplan stages en leerbanen met landelijke, sectorale en regionale initiatieven om (jeugd)werkloosheid te voorkomen en trekt daarbij samen op met onder meer OCW, SZW, UWV, Divosa en de VNG.

Call to action: SBB nodigt landelijke, sectorale en regionale partners uit om gezamenlijk de verbinding te leggen tussen het actieplan stages en leerbanen en de andere initiatieven.

12. Gebruik van actuele stage-, leerbanen- en arbeidsmarktinformatie

De situatie kan per sector sterk verschillen. In sommige sectoren is nog voldoende aanbod aan stages en leerbanen, terwijl in andere sectoren tekorten zijn. Wanneer stages en leerbanen die nu uitgesteld worden op een later moment moeten worden ingehaald, geeft dat extra druk op de beschikbaarheid van stages en leerbanen in het nieuwe schooljaar.

Ook in sectoren waar nu tekorten aan stages en leerbanen zijn of dreigen, kan het perspectief op middellange termijn goed zijn. Goede voorlichting op basis van feiten en cijfers maakt duidelijk waar per sector en regio kansen liggen op de arbeidsmarkt. SBB verzamelt, bundelt en publiceert informatie over de ontwikkeling in beroepen, de situatie op de arbeidsmarkt voor mbo beroepen en de kans op een stage of leerbaan. SBB neemt daarin de effecten van de Corona-crisis op de inhoud van beroepen en de gevolgen van bijvoorbeeld de '1,5 meter economie' mee. Scholen en partners, zowel landelijk als in de regio, maken hiervan gebruik in de informatievoorziening richting (aankomende) studenten, werkenden en werkzoekenden.

Actie: SBB verzamelt, bundelt en publiceert informatie over de arbeidsmarkt en de kans op een stage of leerbaan. Deze informatie wordt gedeeld met onder meer scholen, bedrijfsleven, gemeenten, UWV, ministeries van OCW en SZW.